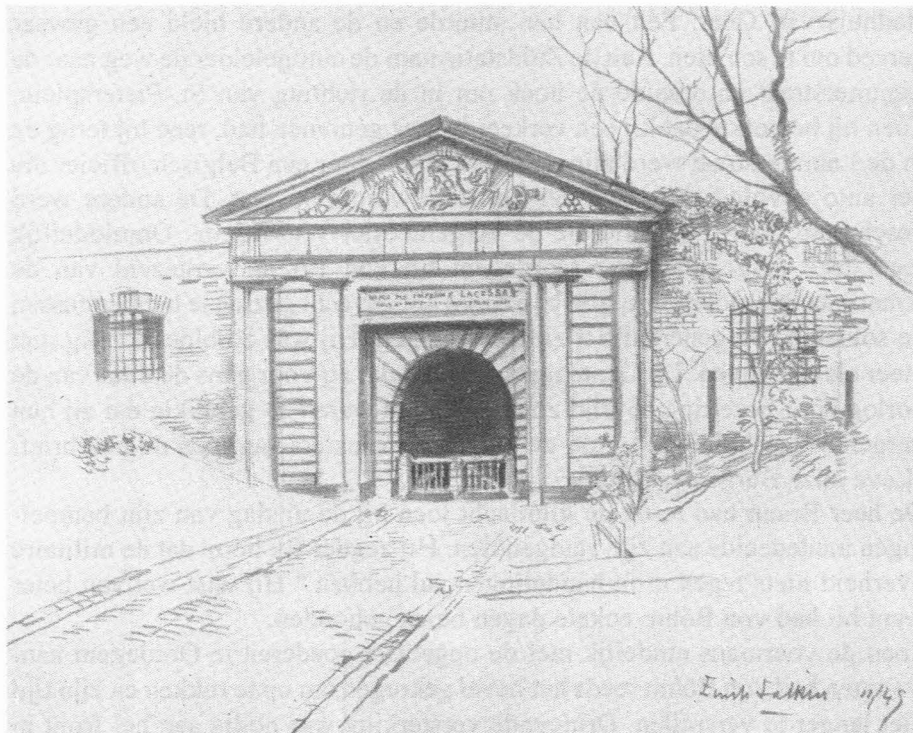

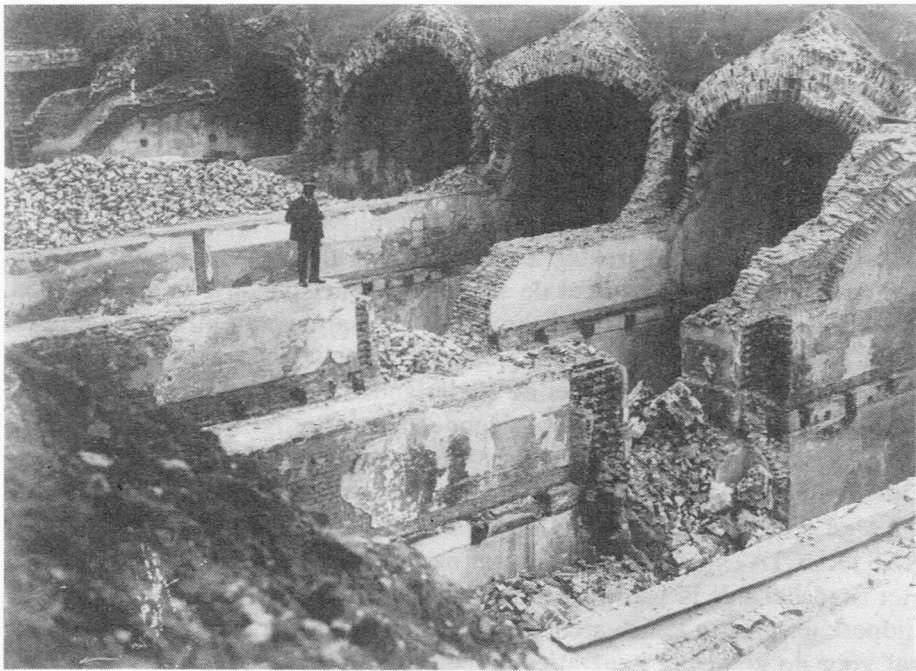
INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE NR. 260

Op 15 juli 1902 stelde V. De Muynck in de rubriek "Militaire Bouwwerken - Citadelpark - XIXe eeuw (1826)" in het Frans een fiche op over

De Monumentale Poort van de Citadel

Weldra zullen de laatste overblijfselen van de Citadel van Gent, gebouwd van 1822 tot 1830 door de Hollanders volgens de plans van Majoor Gey van Pittius, verdwijnen.

Afbraakwerken van de citadel.

Het is het belangrijkste fort dat ooit in Gent gebouwd werd en ten tijde van zijn oprichting werd het beschouwd als een meesterwerk van de militaire kunst.

Er waren kazematten en gebouwen, bestand tegen bommen, voor 10.000 man. Deze citadel maakte deel uit van het militair verdedigingssysteem dat na 1815 gedecreteerd werd door de Staten die de Heilige Alliantie vormden. De Hertog van Wellington, Prins van Waterloo, keurde de plannen goed en de werken werden aangevat op 27 mei 1822.

Op 1 oktober 1830 was de Belgische driekleur op het Belfort gehesen en een deel van het Hollands garnizoen, ongeveer 2.800 man sterk, onder bevel van Kolonel Destombes, trok zich terug in de nieuwe citadel die nog niet afgevoerd was en nog niet de minste oorlogsmunitie bevatte. Het Frans vrijwilligerskorps van de Pontécoulant kwam te Gent aan op 11 oktober 's avonds en de volgende dag werden er posten geplaatst rondom de citadel die, langs de kant van de stad, reeds omsingeld was door de Burgerwacht.

De levensmiddelen begonnen te ontbreken, onderhandelingen werden aangeknoopt en het Hollands deel van het garnizoen verliet de citadel in de nacht van 18 op 19 oktober met de militaire eer en het vaandel dragend van de "17e afdeling". Het kwam aan in Antwerpen op 22 oktober.

In 1870 werd de Citadel gedeklasseerd en door een overeenkomst met de Staat werd de Stad eigenaar van al de terreinen die er van afhingen, mits betaling van de som van 1 miljoen frank. Het geheel had een oppervlakte van 43 hectaren. De taluds werden omgevormd tot park en binnenkort gaat men de centrale schans afbreken. Er zal van dit belangrijk militair bouwwerk slechts de hier afgebeelde ingangspoort overblijven.

Deze poort heeft veel karakter. Ze wordt geëncadreerd door 2 pilasters van de Dorische Orde. Over heel de breedte van het gebouw is er een goed geproportioneerde kroonlijst, bekroond door een fronton met een gesculpteerd tympaan dat de Belgische Leeuw voorstelt, omringd door militaire attributen. Aanvankelijk was er de Nederlandse Leeuw. Onder het tympaan staat er in vergulde letters de volgende inscriptie: NEMO ME IMPUNE LACESSET (niemand zal mij ongestraft aanvallen).

Dit trots devies, dat ook dat is van de Ridderorde van St-Andries, wordt gevolgd door de woorden: ANNO XI POST PRAELIUM AD WATERLOO EXSTRUCTA (opgericht het 11e jaar na de Slag van Waterloo).

Het Stadsbestuur is van plan deze poort die herinnert aan een historisch tijdperk ter plaatse te bewaren. Ze zal een sieraad vormen voor het park en zal voor de komende generaties dienen als referentiepunt voor de exacte plaats die ingenomen werd door de Citadel.

Cf. Gey van Pittius, *Description de la nouvelle Citadelle de Gand*, (Breda 1843). - Geïllustreerd supplement van "La Flandre Libérale" van 1 januari 1898. - *Bulletin de la Société d'histoire et d'archéologie de Gand*, 1899, pp. 157-159.